

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre rozvoj

PREDBEŽNÉ ZNENIE
2005/2004(INI)

7.4.2005

NÁVRH SPRÁVY

o vykoristovaní detí v rozvojových krajinách s osobitným zameraním na
detskú prácu
(2005/2004(INI))

Výbor pre rozvoj

Spravodajca: Manolis Mavrommatis

PR_INI

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
EXPLANATORY STATEMENT.....	9

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vykoristovaní detí v rozvojových krajinách s osobitným zameraním na detskú prácu (2005/2004(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 177, 178, 180 a 181 Zmluvy o ES,
- so zreteľom na Hlavu III, články 316, 317 a 318 Zmluvy o Ústave pre Európu,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa¹, najmä na jeho článok 32,
- so zreteľom na opčné protokoly I a II k tomuto dohovoru z roku 2002 o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a o účasti detí v ozbrojených konfliktoch,
- so zreteľom na Dohovor MOP č. 138 o minimálnom veku na prijatie do zamestnania (r. 1973) a č. 182 o zákaze a o okamžitých opatreniach na odstránenie najhorších foriem detskej práce (r. 1999),
- so zreteľom na Dohodu o partnerstve AKT-EÚ podpísanú v Cotonou v Benine v júni 2000,
- so zreteľom na ďalšie medzinárodné nástroje, ktorých zámerom je posilnenie ochrany práv detí, ako je Medzinárodný pakt OSN o občianskych a politických právach², Medzinárodný pakt OSN o ekonomických, sociálnych a kultúrnych právach³, Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu a trestaniu⁴, Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien⁵ a Ottawská zmluva⁶ (o zákaze mín),
- so zreteľom na Africkú chartu o právach a blahobytie dieťaťa, prijatú v júli r. 1990 v Nairobi v Keni,
- so zreteľom na Miléniové rozvojové ciele, a najmä ciele 1 a 2 a na miléniové stretnutie OSN na vysokej úrovni v septembri 2005 v New Yorku,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia a uznesenia Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT-EÚ⁷,

¹ Prijatý v roku 1989 a účinnosť nadobudol v roku 1990.

² Prijatý v decembri 1966; účinnosť nadobudol v marci 1976.

³ Prijatý v decembri 1966; účinnosť nadobudol v januári 1976.

⁴ Prijatý v decembri 1984; účinnosť nadobudol v júni 1987.

⁵ Prijatý v decembri 1965; účinnosť nadobudol v januári 1969.

⁶ Prijatá v Ottawe v r. 1997.

⁷ Konkrétné uznesenia EP z 3. júla 2003 o obchodovaní s deťmi a detskými vojakmi (Ú. v. EÚ C 74, 24. 3. 2004, s. 669),

z 15. mája 2003 o oznamení Komisie Rade a Európskemu parlamentu o vzdelávaní a odbornej príprave v súvislosti so zmenšovaním chudoby v rozvojových krajinách (Ú. v. EÚ C 67 zo 17. 3. 2004. s. 285),

zo 6. septembra 2001 o základnom vzdelávaní v rozvojových krajinách v súvislosti s osobitným zasadnutím Valného zhromaždenia OSN o deťoch (2001/2030/INI), uznesenie o pozícii EÚ na osobitnom zasadnutí Valného

- so zreteľom na medzinárodný program na odstraňovanie detskej práce (IPEC), ktorý MOP predstavila v roku 1992 a uplatňuje sa v 51 krajinách,
- so zreteľom na správy a ďalšie činnosti MOP a UNICEF o vzdelávaní¹,
- so zreteľom na Svetové fórum o vzdelávaní v Dakare v Senegale v r. 2000 (dakarský summit), ktorý prijal dokument nazvaný Vzdelanie pre všetkých,
- so zreteľom na článok 26 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ktorá definuje vzdelanie ako základné ľudské právo,
- so zreteľom na osobitné zasadnutie Valného zhromaždenia OSN o dieťati, ktoré sa uskutočnilo v New Yorku v roku 2001, a jeho závery Svet vhodný pre deti,
- so zreteľom na pokyny EÚ o det'och v ozbrojených konfliktoch²,
- so zreteľom na dekláciu z Libreville o obchodovaní s deťmi, ktorú v r. 2002 prijalo 21 afrických krajín³,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o účasti neštátnych subjektov⁴,
- so zreteľom na uznesenie Rady o sociálnej zodpovednosti podnikov⁵,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o sociálnej zodpovednosti podnikov: príspevok podnikania k trvalo udržateľnému rozvoju⁶,
- so zreteľom na pokyny OECD pre nadnárodné firmy⁷,
- so zreteľom na správu vysokého komisára OSN pre ľudské práva o zodpovednosti medzinárodných korporácií a príslušných obchodných firiem v oblasti ľudských práv⁸,
- so zreteľom na tripartitnú dekláciu zásad týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky, ktorú MOP prijala v novembri 1977,
- so zreteľom na piatu zásadu dohody OSN Global Compact, konkrétnie „Podniky by mali presadzovať účinné odstraňovanie detskej práce“,

zhromaždenia OSN o det'och (Ú. v. EÚ C 127 z 29. 5. 2003, s. 691),

z 13. júna 2002 o detskej práci pri výrobe športových potrieb (Ú. v. EÚ C 261 z 30. 10. 2003, s. 395), a uznesenie Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT-EÚ o právach detí, a najmä detských vojakov (Ú. v. EÚ C 26 z 29. 1. 2004 s. 17),

¹ Konkrétne správy MOP Budúcnosť bez detskej práce (2002), Boj proti detskej práci prostredníctvom vzdelávania (2003), Investovanie do každého dieťaťa (2004) a správa UNICEF-u Financovanie investícií do vzdelávania a návratnosť (2002).

² 10. decembra 2003, dok 15634/03.

³ Prijatá na prvom summitе hláv štátov a šéfov vlád krajín AKT v Libreville v Gabone dňa 7. novembra 1997.

⁴ Ú. v. EÚ C 76, 25. 3. 2004, s. 247.

⁵ (dok 5049/03).

⁶ Ú. v. EÚ C 67, 17. 3. 2004, s. 28.

⁷ Výročná správa o pokynoch pre nadnárodné firmy: vydanie z roku 2000.

⁸ Dokument OSN č. ECN 4/2005/91, marec 2005.

- so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj a stanovisko Výboru pre medzinárodný obchod (A6-0000/20005),
-
- A. kedže „detská práca“ znamená každú formu práce vykonávanú deťmi vo veku od 5 do 18 rokov, ktorá škodí ich telesnému alebo duševnému zdraviu, alebo bráni ich sociálnemu, morálnemu a psychologickému vývinu, pretože im nedovoľuje navštievať školu,
 - B. kedže 246 miliónov detí na svete pracuje, z čoho 179 miliónov sú obeťami toho, čo MOP definuje ako najťažšie formy detskej práce,
 - C. kedže väčšina detských zamestnancov pracuje v polnohospodárskom odvetví,
 - D. kedže 5 miliónov detí je využívaných na pracoviskách vo východnej Európe a regióne Stredomoria,
 - E. kedže Dohovor o právach dieťaťa z roku 1995 ešte neratifikovali všetky krajinu, ktoré ho podpísali, konkrétnie Spojené štaty americké a Somálsko,
 - F. kedže detská práca je príčinou a zároveň následkom chudoby,
 - G. kedže treba pripomenúť dôležitosť evidencie narodení detí na matričnom úrade a jeho priameho spojenia s uplatňovaním dohovoru MOP č. 138,
 - H. kedže Komisia a Rada dňa 10. novembra 2000 vydali spoločné oznámenie o univerzálnom základnom vzdelaní a uznaniu vzdelania ako priority rozvoja; okrem toho Európsky parlament vo viacerých uzneseniach uznal vzťah medzi vzdelaním a odstraňovaním detskej práce,
 - I. kedže 121 miliónov detí (z čoho 65 miliónov sú dievčence) nikdy nechodili do školy,
 - J. kedže detská práca bráni mnohým deťom chodiť do školy, čo sa považuje za prepych, keď ich príjem je nevyhnutným doplnkom na zabezpečenie prežitia celej rodiny; kedže 120 miliónov z celkového počtu pracujúcich detí pracujú počas bežného pracovného času, čoho dôsledkom je, že ich vzdelávanie je buď nedostatočné, alebo neexistuje,
 - K. so zreteľom na životnú dôležitosť vzdelania a odbornej prípravy, najmä pre dievčence a ženy, v boji proti chudobe; kladúc dôraz na politický záväzok Komisie zvýšiť finančné zdroje na vzdelávanie a odbornú prípravu v kontexte rozvojovej spolupráce,
 - L. kedže Rada už vyjadrila svoj záväzok, čo sa týka Miléniových rozvojových cieľov,
 - M. kedže výrobcovia športových potrieb sa v roku 1978 zaviazali dodržiavať pracovné predpisy FIFA, ktoré zakazujú využívanie detskej práce pri výrobkoch, na ktoré udeľuje licencie,

- N. keďže podniky vrátane nadnárodných sú zodpovedné za pomoc pri odstraňovaní detskej práce,
1. vyzýva krajiny, aby čo najskôr ratifikovali a začali presadzovať Dohovor OSN o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly;
 2. vyzýva všetky členské štaty EÚ, ktoré neratifikovali Dohovory MOP č. 138 a 182, aby ich ratifikovali a presadzovali;
 3. zdôrazňuje, že boj za odstraňovanie vykorisťovania detí a detskej práce musí byť politickou prioritou pre EÚ a vyzýva Komisiu, aby vytvorila osobitnú rozpočtovú položku zameranú na ochranu detských práv v kontexte Európskej iniciatívy za demokraciu a ľudské práva (EIDEP);
 4. dôrazne vyzýva Komisiu, aby plne a jasne zahrnula tematiku odstraňovania detskej práce do všetkých svojich opatrení, najmä v strategických dokumentoch štátov a regiónov a národných/regionálnych programoch, ako aj v procese prehodnocovania vyhlásenie o rozvojovej politike, a aby zamerala svoju pozornosť na základnú úlohu vzdelávania;
 5. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že obchodné politiky EÚ sú v súlade so záväzkami na ochranu a podporu práv detí;
 6. dôrazne vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že problém detskej práce sa stane kľúčovou témou vo výboroch či podskupinách pre ľudské práva, ktoré sa vytvorili na základe obchodných dohôd a dohôd o spolupráci;
 7. vyzýva Radu a Komisiu, aby zapracovali prax úradnej evidencie narodení do politiky rozvojovej spolupráce ako základný prostriedok na ochranu práv detí;
 8. dôrazne vyzýva Komisiu, aby sa téme úradnej evidencie narodení venovala vo všetkých jej budúcich oznámeniach v kontexte rozvojovej politiky a pripravila inštrukcie na pomoc pri šírení tejto praxe;
 9. víta skutočnosť, že vnútri Komisie sa vytvorila skupina komisárov pre základné práva, a vyzýva túto skupinu, aby si za jednu zo svojich najvyšších priorít vytýčila ochranu detí a odstraňovanie detskej práce;
 10. víta vymenovanie osobného predstaviteľa pre ľudské práva a vyzýva ho, aby si za jednu zo svojich priorít vytýčil odstraňovanie detskej práce;
 11. vyzýva Komisiu, aby vypracovala výročné oznámenie o právach detí, a tým poskytla súdržný rámec na ochranu detí a odstraňovanie detskej práce;
 12. víta strategickú spoluprácu medzi MOP a Komisiou v oblasti rozvoja, ktorá sa nadviazala v júli 2004, a jej zameranie sa na problematiku detskej práce; vyzýva Komisiu, aby pravidelne predkladala Parlamentu správy o pokroku v oblastiach, ktorých sa táto

spolupráca týka; vyzýva Komisiu, aby rozvinula podobnú spoluprácu aj s ďalšími dôležitými organizáciami, ako je UNICEF;

13. vyzýva Radu a jej predsedníctvo, ako hovorcu EÚ, aby podporila práva detí a odstránenie detskej práce na miléniovom stretnutí OSN na vysokej úrovni v septembri 2005 v New Yorku;
14. vyzýva Spoločné parlamentné zhromaždenie AKT-EÚ, aby pri revízii Dohody z Cotonou zohľadnilo výsledky osobitného zasadnutia Valného zhromaždenia OSN o det'och pri hodnotení rokovaní o partnerskej dohode medzi AKT a EÚ a vyzýva všetky členské štáty dohody a EÚ, aby dodržali sľuby, ku ktorým za zaviazali na tomto zasadnutí;

Spojenie medzi vzdelávaním, chudobou a odstraňovaním detskej práce

15. znova pripomína svoj názor, že medzi nedostatkom vzdelania a detskou prácou existuje vzájomne sa posilňujúci vzťah;
16. vyzýva Komisiu, aby využívala pozíciu EÚ ako hlavného donora humanitnej pomoci spomedzi medzinárodných inštitúcií¹ a vyvýjala tlak na vypracovanie politík, ktorých cieľom bude odstraňovanie detskej práce, vrátane úsilia na dosiahnutie cieľa vzdelávania bez diskriminácie, čím sa odrazí jeho význam pre budúcnosť detí;
17. vyslovuje poľutovanie nad skutočnosťou, že po summite v Dakare sa neurobil výrazný pokrok pri riešení krízy vo vzdelávaní, a konštatuje, že v súčasnosti sa 113 miliónom školopovinných detí, z čoho dve tretiny tvoria dievčená, nedostáva dokonca ani základného vzdelania;
18. domnieva sa, že nijakému dieťaťu by sa nemalo vzdelávanie odopierať, a konštatuje, že zrušenie školného a poplatkov za základné vzdelávanie, výstavba nových škôl a vedomie, že vzdelanie môže deťom ponúknut' lepšiu budúcnosť, by mohli poskytnúť deťom a ich rodinám popud na návrat do školy;
19. vyzýva Komisiu, aby v národných akčných programoch vytýčila jasné ciele na podporu univerzálneho základného vzdelania, pričom osobitnú pozornosť treba venovať prístupu dievčeniac a detí z marginalizovaných spoločenských skupín ku vzdelávacím programom;
20. domnieva sa, že detská práca je výsledkom nevyrovnaného sociálno-ekonomickeho vývoja; odporúča, aby úsilie o odstránenie detskej práce bralo do úvahy sociálne podmienky a chudobu v rozvojových krajinách, a malo by navrhnuť opatrenia určené na zvyšovanie príjmov domácností, napríklad zaručením minimálnej mzdy pre dospelých zamestnancov;

¹ Napríklad UNESCO, UNICEF, Svetová banka a Medzinárodný menový fond.

21. víta aktivity medzinárodného programu na odstraňovanie detskej práce (IPEC) a podporuje jeho podnety na návrat detí do škôl, ako sú bezplatná strava a ďalšie formy pomoci ich rodinám;

Najhoršie formy vykorisťovania detí

22. vyjadruje svoje obavy z vážneho porušovania detských práv, ako ich definuje Dohovor OSN o právach dieťaťa, vrátane práva na zdravie, vzdelanie a výživu a na ochranu pred násilím, vykorisťovaním a týraním;
23. vyzýva Komisiu, aby podporovala programy týkajúce sa nezvyčajných foriem detskej práce, ako sú domáce práce a predaj detí s cieľom vyrovnať rodinné dlžoby (dlhové otroctvo);
24. víta blížiace sa oznámenie Komisie o obchodovaní s ľuďmi (2005);
25. znova opakuje svoj návrh vymenovať osobitného predstaviteľa EÚ pre deti, ktoré sú obetami ozbrojených konfliktov, s cieľom zabezpečiť, že takýmto situáciám sa bude venovať riadna pozornosť;

Zodpovednosť podnikov

26. víta blížiace sa oznámenie Komisie o sociálnej zodpovednosti podnikov, ktoré by sa malo predložiť v apríli 2005;
27. vyzýva Komisiu a Radu, aby podporovali iniciatívy spravodlivého obchodovania, najmä v členských štátoch, ktoré sa nedávno stali členmi EÚ, a to kontrolovaním výrobcov s cieľom zabezpečiť, že ich metódy sú v súlade s normami spravodlivého obchodovania;
28. vyzýva členské štáty, aby zvyšovali povedomie spotrebiteľov o sociálnej zodpovednosti podnikov a podporovali iniciatívy zamerané na propagáciu výrobcov, predovšetkým polnohospodárskych a takých, ktoré vyrába odvetvie športových potrieb, pri výrobe ktorých sa nevyužila detská práca;
29. vyzýva Radu, aby podporila smernice OECD pre nadnárodné podniky a dohodu OSN Global Compact;
30. víta protokol na pestovanie a spracovanie kakaových bôbov a výrobky z ich derivátov, ktorý podpísali producenti kakaového odvetvia na medzinárodnej úrovni, a výsledky zavedenia plánu na obmedzenie využívania detí vo výrobe (stehovaní) futbalových lôpt v Pakistane a podporuje všetky ďalšie podobné snahy;
31. poveruje svojho predsedu, aby predložil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam členských štátov, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT-EÚ, UNICEF-u a ďalším príslušným agentúram OSN.

EXPLANATORY STATEMENT

The exploitation of children in developing countries, with a special focus on child labour

Introduction

**'One picture, a thousand words',
Chinese proverb.**

A photograph of an armed child at the battlefield. Hundreds of young children crammed into shacks working relentlessly in the fight for life; their own and those of their ailing parents. Thousands of young children aged 5-17, instead of being educated in schools, are scattered across fields gathering in crops and other products. Millions of young children throughout the world are calling for our attention, asking for our care, affection and support. We have an obligation to protect them. We have the power. The European Union cannot and must not remain indifferent in the face of the exploitation of children in developing countries. The international organisations are doing their part. European citizens support this effort - because 246 million children in our world are looking to us with hope in their hearts.

Background

The term 'child labour' means any form of work performed by children between the ages of 5 and 17 which is harmful to their physical and mental health and impedes their social, moral and psychological development. Furthermore, this term also covers any form of activity which keeps children away from the place where they should be, i.e. in the classroom. Moreover, the minimum permissible age for working is 14 years.

The following are also considered to be forms of child labour: *trafficking in children, prostitution, exploitation of children sold to pay off family debts (debt bondage), those who work confined as domestic help and those working in dangerous jobs such as in mines, the chemical industry and farm work which involves contact with pesticides and insecticides etc.*

At present, 246 million children in the world work, a number equivalent to approximately half the population of the European Union. According to recent data provided by the International Labour Organisation (ILO), 171 million children work in places which are hazardous for their physical and mental health, 5.7 million have become slaves to pay family debts, 1.8 million are exploited by prostitution and pornography rackets, 1.2 million have fallen victim to trafficking or have been press-ganged into sexual exploitation, forced labour or work, 600 000 are involved in other illegal activities, while at least 300 000 children have been forcibly recruited into armed forces around the world.

Of those children, 121 million (65 million of whom are girls) have never been to school, 73 million are under the age of 10 and some 179 million are victims of what the ILO describes as worst forms of labour.

Furthermore, 70% of working children are ‘employed’ in the agricultural sector, while in the developing countries, one third of farmers are aged between 5 and 17. The children who work in the fields, under appalling conditions, often fall victim to both economic and physical exploitation. In commercial farming, principally in the production of cocoa, tea, coffee, cotton and rubber, where child labour is common, effective action to eliminate it is extremely important.

Child labour is not a phenomenon encountered only in the underdeveloped and developing countries. In eastern Europe and the Mediterranean region, 5 million children are subject to exploitation at places of work.

Despite this situation, labour for children under the age of 17 is not prohibited. The United Nations Children’s Fund (UNICEF) and many organisations dealing with children recognise that children’s work can be of substantial assistance to the families who have problems surviving. Moreover, work which brings the children money for their own use, which is performed in tandem with their studies at school is, in many cases, beneficial for their intellectual development and, therefore, acceptable. Unfortunately, however, according to ILO figures, 120 million of the total number of children working perform normal, and not reduced, working hours, with the result that their education ranges between inadequate and non-existent.

Causes

Child labour is a complex problem. There are socio-economic reasons which have to be identified in order to find an effective solution. It is principally a product of poverty, a lack of equal opportunities, a lack of access to education and the gap between urban and rural areas.

According to UNICEF, the basic cause is *poverty*. Poverty and child labour are bound up in a paradoxical relationship. However, it had also been reported at the Oslo Conference on child labour that ‘the exploitation of children is both a cause and effect of poverty’. On the one hand, poverty drives many families to put their children to work as the only means of survival. On the other hand, economic exploitation of children perpetuates the problems of illiteracy, social exclusion and inequality, and delays development.

Moreover, an important cause of economic exploitation of children is *lack of education*. In many cases, the absence of alternative activities drives children into work. The lack of school facilities or the need to pay school fees for basic education, which may not be high but are considered to be a luxury for many families, keep the children away from the place where they should ‘work’. The fact that in many developing countries education is not an alternative solution to work is often the result of the irresponsibility of governments, which consider investment in other areas more pressing.

Child labour may also be a consequence of *marginalisation of certain social groups*, owing to the lack of legislation to ensure equality in education or owing to historical or religious traditions. Discrimination relating to gender, nationality, social class, religion or even health pushes children from these social groups into the ‘worst forms of labour’.

A significant impediment to combating child labour is the *failure to register children's births*¹. The registration of children at the registry office and, by extension, the issuing of a birth certificate, ensures that in future they have the right to enjoy the protection of the State, including the right to vaccination, access to medical care and to education.

Some of the reasons for the failure to register new-born babies are the relatively high cost, ignorance of the procedure, distance from towns in which registry offices are located or even lack of information as to the importance of acquiring a birth certificate. Official registration of children's births is a fundamental instrument of supervision and prevention of uncontrolled child labour and of all forms of exploitation. It has been calculated that registration at a registry office costs less than 1 dollar per person². Nevertheless, each year, one third of new-born babies (some 40 million) are deprived of this right and therefore run the risk in future of falling victim to exploitation.

Elimination of child labour and promotion of education

It is a fact that poverty, lack of education and child labour form a vicious circle. Where the levels of poverty are high, children are required to work from an early age, and thus stay away from school, while their lack of education makes them more susceptible to exploitation and deprives them of a better future. The elimination of the economic exploitation of children is therefore a basic factor in achieving Goal 1 of the Millennium Development Goals (eradication of poverty) and Goal 2 (compulsory and free basic education for all).

In 1990, the conclusions of the World Summit on Children included the goal that by the year 2000 all children in the world should have access to education and at least 80% of them should have the possibility of completing primary education. In 2000, the Dakar Summit adopted the document 'Education for All' whereby 181 states committed themselves to providing basic, quality education for all children, in particular girls. Despite that, 113 million children of school age at the present time have never been to school.

The abolition of tuition fees and charges for basic education, the creation of new schools and increasing awareness among children and parents that only education can give them a better future, would give children and their families an incentive to return to the classroom.

The European Union's support for this initiative is also demonstrated by the importance which the Council has attached to the Millennium Development Goals³. Furthermore, this initiative was recognised by the European Parliament in two resolutions. The first concerns the need to support compulsory and free basic education accessible to all, and the second concerns child labour in the production of sports equipment⁴. However, these initiatives do

¹ 'The child shall be registered immediately after birth and shall have the right from birth to a name, the right to acquire a nationality and, as far as possible, the right to know and be cared for by his or her parents', Article 7 of the *Convention on the Rights of the Child*.

² According to UNICEF data, in Bangladesh where there was a legal basis, it cost 0.20 \$ for each child of a total of 5 million children.

³ Achieving the Millennium Development Goals as a key objective for the European Union's 2559th Council meeting, Brussels 26 January 2004, 5519/04 press 26.

⁴ 2001/2030(INI) and OJ No 261 E of 30.10.2003 p. 0587-0589.

not find practical expression in terms of EU cooperation with third countries, which continues to make a distinction between the exploitation of children and lack of education.

Legal framework: Instruments and international commitments

In 1989, the protection of children's rights was set out in the first world-wide legally binding code concerning the rights every child should enjoy, which was adopted by almost the entire international community. This document was the **United Nations Convention on the Rights of the Child** which detailed the minimum standards and basic principles for the protection of children from various forms of exploitation¹. In particular, Article 32 provides for the protection of children from any form of work *that is likely to be hazardous or to interfere with the child's education, or to be harmful to the child's health or physical, mental, spiritual, moral or social development*. Moreover, the Convention contains measures against the use of children in the trafficking of drugs and other illegal substances, sexual exploitation, slave trading and against their participation in armed conflicts. The Convention, which has been ratified by all the states in the world except the USA and Somalia, is supplemented by two optional protocols from the year 2000 concerning the involvement of children in armed conflicts and trafficking in children, child prostitution and pornography.

The problems created by child labour are also covered by international labour rules. Two International Labour Organisation (ILO) conventions are equally important. **Convention 138** concerning the minimum age for admission to employment (1973)², which is 15 years of age (14 for the developing countries), while for hazardous work the minimum age is 18. Convention 138 has not been ratified by the USA and three Member States of the European Union. **Convention 182** (1999)³ defines the worst forms of child labour as (i) all forms of slavery or practices similar to slavery, such as debt bondage and serfdom and forced or compulsory labour, including forced or compulsory recruitment of children under the age of 18 for use in armed conflict, (ii) child prostitution or pornography, (iii) the use of children for illicit activities, such as the trafficking of drugs and (iv) any form of work which is likely to harm the physical or mental health of children. Only one Member State of the European Union has not ratified this Convention.

At the regional level, significant progress was represented by the signing of the **African Charter on the Rights and Welfare of the Child** by the African Union in 1990⁴. Inter alia, Article 22.2 of the Charter states that no child under the age of 18 shall take a direct part in hostilities.

The signing of various international conventions and special protocols represents only the beginning of the formation of a significant legal framework for the protection of children at international level. Unfortunately, however, their ratification and implementation at national level remains inadequate.

¹ *Convention on the Rights of the Child*, <http://www.unicef.gr/reports/symb.php>.

² *Convention concerning Minimum Age for Admission to Employment*,
<http://www.ilo.org/ilolex/english/convdisp1.htm>.

³ *Convention concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour*,
<http://www.ilo.org/ilolex/english/convdisp1.htm>.

⁴ *African Charter on the Rights and Welfare of the Child*,
http://www.africa-union.org/Official_documents/Treaties_Conventions_en

In 1992, the ILO presented the International Programme on the Elimination of Child Labour¹ which includes action in various areas such as exerting pressure on governments to adopt laws on compulsory basic education. The IPEC operates successfully in 51 countries and has the potential to develop, if its funding is bolstered.

In the United Nations, there are various departments and mechanisms responsible for promoting human rights and dealing with the phenomenon of child labour. One of these is the UN High Commissioner for Human Rights. This office comprises two categories which promote the protection of human rights: the bodies set up by the Charter of Human Rights and those prescribed by the Treaties. The Committee on the Rights of the Child², of the latter category, is a body composed of specialised, independent personnel who supervise the implementation of the Treaty and the two optional protocols in the States which have ratified them; the States themselves are also required to submit regular reports to the Committee.

The UN works together with other organisations and services to promote human rights. Of these organisations, UNICEF contributes towards that end via cooperation programmes with national governments.

Children's rights were also the subject of the UN General Assembly Special Session of May 2002, the aim of which was to draw up a framework to promote children's rights over the following ten years. Child labour is covered in the final text 'A world fit for children'³, and in particular the paragraph entitled 'Protecting against abuse, exploitation and violence'. However, the General Assembly encourages effective action by the international community to eliminate and prohibit the worst forms of child labour while, on other forms of labour, the text is less precise.

The role of the EU in the fight to eliminate child labour

The promotion of children's rights and, in particular, the endeavour to eliminate child labour are not the subject of a uniform European strategy. Even within European development policy, this aspect of policy does not occupy a central position. Moreover, neither does the *Council regulation laying down the requirements for the implementation of development cooperation operations which contribute to the general objective of developing and consolidating democracy and the rule of law and to that of respecting human rights and fundamental freedoms*⁴ make any specific reference to children's rights.

The *Communication from the Commission concerning the European Union's role in promoting human rights and democratisation in third countries*⁵ stresses that 'to be effective, respect for human rights and democracy should be an integral or 'mainstream', consideration in all EU external policies'. Such an approach encourages the search for solutions to the

¹ IPEC - International Programme on the Elimination of Child Labour

² Committee on the Rights of the Child (CRC)

³ Final document of the Special Session of the General Assembly on Children on 10 May 2002, *A world fit for children*, part III / B / 3, art. 441-44, <http://www.unicef.org/specialsession/wffc/index.html>

⁴ Regulation (EC) No 975/1999, OJ L 120 of 08/05/1999, p. 0001-0007

⁵ COM(2001)252, final

problem but may be considered haphazard unless appropriate bodies are also present to turn the spotlight on these specific problems amid the other priorities¹.

The European Parliament underscores that risk in its *resolution on trafficking in children and child soldiers* and in the *resolution of the ACP-EU Joint Assembly on the rights of children and, in particular, child soldiers*. There are two approaches to the subject. On the one hand a horizontal approach which embraces the general incorporation of the protection of children's rights into all the European Union's policies and, on the other hand, specific measures aimed at promoting children's rights, including a special budget for that purpose.

Corporate responsibility

Globalisation has changed the role of multinational companies. Consumers have become more aware not only about quality and the price of products but also about the conditions under which they are manufactured. The social responsibility of the multinationals is therefore the focus of much attention.

In 1997, the first attempt was made to approach the subject from this angle, with the *Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy*, adopted by the International Labour Organisation (ILO), which contains references, *inter alia*, to respect for the minimum age for access to employment² and the elimination of the worst forms of labour³.

In 2000 the *OECD Guidelines for Multinational Enterprises* laid down a number of non-mandatory rules in various areas of human rights which stressed the need for companies to make a contribution to the abolition of child labour⁴.

Moreover, since 2000, the same aim has been pursued by the United Nations in the form of the fifth principle of the *Global Compact*⁵.

The report by the UN High Commissioner on the responsibilities of transnational corporations with regard to human rights, which was adopted by the Subcommission on the Protection and Promotion of Human Rights in 2003, confirms and reinforces the principles championed in relation to child labour⁶ prior to that date.

A. Corporate rules of conduct

¹ Mirjam Van Reisen, Invisible children, Towards integration of children's rights in EU Member States' development cooperation policies, 2002

² Paragraph 36, Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy, <http://www.ilo.org/public/english/employment/multi/download/english.pdf>.

³ Introduction 190, *ibid.*

⁴ Chapter IV, paragraph 1b), The OECD Guidelines for Multinational Enterprises, 2000, <http://www.oecd.org/dataoecd/56/36/1922428.pdf>

⁵ <http://www.un.org/Depts/ptd/global.htm>.

⁶ Chapter II, paragraph 42 *Report of the United Nations High Commissioner on Human Rights on the responsibilities of transnational corporations and related business enterprises with regard to human rights*, E/CN.4/2005/91, 15/02/2005.

As initiatives to protect children's rights have evolved, more 'codes of conduct' for companies have emerged to attune them to the argument that economic success can go hand in hand with respect for children's rights.

A positive example in this respect is the cocoa industry. In 2000, the Global Industry Group (GIG) was formed by producers, trade unions and other players in the cocoa industry at international level. At the end of that year, they signed a Protocol concerning cases of exploitative child labour in cocoa-growing in the countries of West Africa. The aim of this Protocol is to develop effective and authoritative standards in the farming of this particular product by July 2005. The WACAP programme¹, in the broader framework of the ILO IPEC programme, aims to eliminate the worst forms of child labour in the cocoa industry and commercial agriculture and to remove all children working under hazardous conditions in the cocoa industry. The first results of the programme (30 June 2004) report that 250 children were removed from plantations in the West African countries and returned to schools in September.

Another positive development occurred in Pakistan (where 75% of global production of soccer balls takes place). The findings of a joint study by the ILO, the Sialkot Chambers of Commerce and Industry and the American Council for the Soccer Ball Industry were of particular concern in relation to the children in this area. The Sialkot Chambers of Commerce and Industry and the ILO implemented a plan to restrict the use of children in the production (stitching) of soccer balls and to educate former, younger workers so that they have more varied opportunities for employment in the future. According to estimates for the first two years, the results of implementing this plan were encouraging and the number of producers taking part had increased².

B. Recognition of corporate social responsibility (CSR)

In this programme, significant progress was made with the *Communication from the Commission concerning Corporate Social Responsibility*³. CSR has been defined as voluntary integration of social and environmental concerns in the business operations of companies. It is considered that if companies succeed in managing change in a socially responsible manner this will make a positive impact at macro-economic level. In its *resolution on the Communication from the Commission on participation of non-state actors in EC development policy*⁴, Parliament recognised CSR as an element of EU development policy, which was particularly important as it indirectly represents an instrument for the protection of children from economic exploitation.

¹ West Africa commercial agriculture programme to combat hazardous and exploitative child labour. This programme covers five countries in West Africa: Ghana, Cameroon, the Cote d'Ivoire, Guinea and Nigeria <http://www.ilo.org/public/french/region/afpro/yaounde/mdtyaounde/download/wacapsye.pdf>.

² Combating child labour in the soccer ball industry in Pakistan, *From stitching to school* http://www.ilo.org/public/english/standards/ipec/publ/download/2004_soccerball_en.pdf.

³ Communication from the Commission concerning Corporate Social Responsibility: a business contribution to Sustainable Development, COM(2002) 347 final.

⁴ EP resolution on the communication from the Commission to the Council and the European Parliament and the Economic and Social Committee on participation of non-state actions in EC development policy, A5-0249/2003.

Another aspect of the problem is of an economic nature. Guaranteeing that materials and products have been produced responsibly and ethically is a means of sensitising consumers to the ethical considerations attached to their goods. The prices of the products produced by the hands of cheap child labour are more competitive. Children should not be sacrificed on the altar of development and competitiveness. Consequently, countries which do not invest in the quality of their human resources are condemned to perpetuate their underdevelopment.